

Preguntes freqüents

CANVI CLIMÀTIC, RISC LABORAL

- **Hi ha límits específics davant de vents forts i tempestes extremes?**

Sí. El vent elevat augmenta la fatiga, redueix la capacitat de resposta i pot causar desorientació o estrès.

A grues torre, per exemple, es prohibeix treballar amb vents superiors a 72 km/h, però en qualsevol treball en altura o amb plataformes elevadores, l'empresa ha d'establir límits de seguretat (normalment entre 40 i 65 km/h).

Davant d'alertes taronja o vermell per vent o neu, s'han d'anul·lar maniobres perilloses i, en centres amb arbrat, procedir al tancament i evacuació immediata per a evitar accidents per caiguda d'objectes o branques.

- **Com actuar davant d'episodis de calima o mala qualitat de l'aire?**

La calima (pols sahariana) i l'ozó troposfèric disparen les crisis cardiorespiratòries, especialment en embarassades i persones amb asma.

Davant nivells d'índex de qualitat de l'aire (ICA) desfavorables, l'empresa ha de reduir o posposar esforços físics intensos a l'aire lliure i proporcionar els EPI adequats, específicament mascaretes FFP2 i ulleres de protecció amb tancament lateral.

En locals tancats sense climatització amb filtres, cal reduir la ventilació directa si l'aire exterior està altament contaminat.

- **Què passa amb els riscos in itinere i en missió durant pluges o nevades?**

L'empresa té un deure legal de previsió i ha d'evitar qualsevol desplaçament innecessari en vehicle sota avisos de gelades, nevades fortes o risc d'inundació. No es pot obligar una persona treballadora a jugar-se la vida a la carretera; la manca de flexibilitat horària davant aquestes situacions es considera una negligència organitzativa. En desplaçaments a peu inevitables, és obligatori facilitar calçat antilliscant apropiat per evitar caigudes al mateix nivell.

Segueix-nos a xarxes socials i a www.usoc.cat

CANVI CLIMÀTIC, RISC LABORAL

Preguntes freqüents

- **Què passa si no puc anar a la feina per una nevada, una DANA o qualsevol altre fenomen meteorològic?**

El Reial decret llei 8/2024 estableix l'anomenat "permís climàtic", que permet a les persones treballadores absentar-se fins a quatre dies, sense pèrdua de salari ni obligació de recuperar hores, davant la impossibilitat d'accedir al centre de treball o transitar per les vies necessàries a causa de catàstrofes com a inundacions o nevades extremes. Si el risc derivat de la catàstrofe persisteix més de quatre dies, la llei obliga les empreses a activar un ERTO per força major de caràcter climàtic per donar cobertura jurídica i econòmica a la plantilla.

N'hi ha prou amb l'existència de recomanacions, limitacions o prohibicions de desplaçament dictades per les autoritats per sol·licitar aquest permís. Per tant, les persones treballadores no s'han de jugar la vida per acudir al lloc; el dret a la integritat física prima sobre el deure de prestació laboral.

- **Quines altres garanties proporciona aquest Reial decret llei 8/2024?**

Durant els primers 4 dies de permís climàtic, l'empresa no pot al·legar força major per suspendre contractes o reduir jornades. Aquests dies són exclusius de protecció a la persona treballadora. Si la situació adversa es prolonga, l'empresa sí que pot recórrer a l'ERTO però blindant a la persona treballadora, al no percebre les ajudes estatals si acomiada.

D'altra banda, i per a llocs que se'n puguin beneficiar, s'insta a prioritzar el teletreball en aquestes situacions. En aquest sentit i en al·lusió a la llei 10/2021, l'empresa ha de proveir els equips necessaris per treballar des de casa, no repercutint aquests costos mai sobre la persona treballadora per patir una emergència climàtica.

D'on vénen aquests drets i quin efecte tenen sobre els sistemes de prevenció de riscos laborals?

Després de la DANA de València i amb la vista posada en els fenòmens meteorològics extrems que cada vegada, amb més freqüència, es pateixen a tot el territori estatal, el clima extrem comença a prendre's com qualsevol altre risc laboral (com una màquina sense protecció o un cable pelat). Les empreses tenen l'obligació legal de gestionar-ho sota l'article 14 de la LPRL i el Reial decret llei 4/2023. Això obliga al fet que les avaluacions de riscos siguin dinàmiques, que es portin de la teoria a la pràctica i que s'inverteixi en Serveis de Prevenció Propis, per garantir una protecció eficaç i personalitzada, cosa que la USOC porta anys reivindicant.

Quin paper hi juga la RLPT?

La seva participació és un dret fonamental recollit a la LPRL. Els i les Delegades de Prevenció estan facultats per participar en el disseny de plans d'actuació davant de fenòmens meteorològics adversos. És la seva obligació portar clàusules sobre l'impacte ambiental i Plans Sostenibles de Mobilitat al Treball a la negociació col·lectiva per protegir les persones treballadores davant alertes per previsible catàstrofes. Això permet una vigilància eficaç que els plans d'emergència realment protegeixen la salut i no sols la producció. D'aquesta manera es garanteix que els procediments i els plans siguin clars i no se saltin deliberadament.

- **Quines obligacions té l'empresa davant d'avisos per fenòmens meteorològics extrems?**

Quan existeixin avisos de nivell taronja o vermell, avisos per vents o previsió d'una DANA, l'empresa està obligada a adaptar les condicions de treball, la qual cosa inclou modificar horaris, rotar tasques, reduir la jornada o facilitar el teletreball. Si les mesures preventives no garanteixen la seguretat, cal prohibir el desenvolupament de determinades tasques durant les hores de risc.

Quan podem exercir el dret d'interrupció de l'activitat (art. 21 LPRL)?

La RLPT o la pròpia plantilla poden paraitzar el treball de manera immediata quan existeixi un perill greu i imminent per a la salut per causes climàtiques, sense por a represàlies. Aquest dret és vital davant onades de calor, riscos d'inundació per DANA, tempestes elèctriques en feines d'alçada o vents que comprometin l'estabilitat dels equips. No es requereix permís previ de l'empresa per salvaguardar la integritat física de les persones treballadores davant un risc evident.

Davant la calor extrema, quines són les mesures tècniques i d'aclimatació a què tenim dret?

Les mesures preventives bàsiques exigeixen subministrar aigua potable fresca (entre 10 i 15°C) prop del lloc, habilitar refugis climàtics amb ombra o aire condicionat i proporcionar roba de treball permeable i clara. És fonamental implementar protocols d'aclimatació gradual de 7 a 14 dies per a noves contractacions o persones que tornen d'absències prolongades, limitant la seva exposició inicial al 50% de la jornada, ja que la falta d'aclimatació és un factor crític de mortalitat.